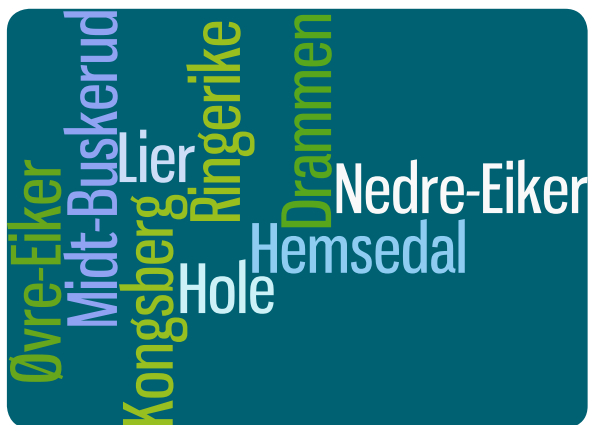

Buskerudbibliotekene som
møteplass

**Erfaringer fra
prosjektet**

BUSKERUD
FYLKESBIBLIOTEK

Innhold

Innledning	side 4
Drammen bibliotek	side 6
Hemsedal bibliotek	side 10
Hole bibliotek	side 14
Kongsberg bibliotek	side 18
Lier bibliotek	side 24
Midt-Buskerud bibliotek	side 28
Nedre Eiker bibliotek	side 30
Ringerike bibliotek	side 36
Øvre Eiker bibliotek	side 40
Foredrag og workshop med Mette Milling	side 48
Kurs i debattledelse ved Geir Arne Bore	side 50
Foredrag om publikumsutvikling ved Kristin Danielsen	side 51
Evaluering	side 52
Sjekkliste - eksempel fra Øvre Eiker bibliotek	side 53

Prosjektet Buskerudbibliotekene som møteplass er støttet av

Innledning

Dette heftet gir et innblikk i prosjektet Buskerudbibliotekene som møteplass, der folkebibliotek fra 11 kommuner har deltatt og Buskerud fylkesbibliotek har hatt prosjektledelsen.

Mål for prosjektet

Hensikten med prosjektet har vært å stimulere bibliotekene til å utvikle seg som uavhengige møteplasser og arenaer for offentlig ordskifte. Hovedmålet har vært å styrke bibliotekansattes kompetanse, og å prøve ut nye arrangementstyper og samarbeidsformer på tvers av kommunegrenser.

Prosjektets innhold

Aktivitetene kan oppsummeres slik:

- Arrangementer i eget bibliotek
- Hospitering på arrangementer i andre bibliotek
- Samlinger for prosjektbibliotekene
- Erfaringsdeling

Arrangementer

Heftet presenterer 22 arrangementer som er gjennomført innenfor prosjektet. Det beskriver alt fra paneldebatter, konserter og språkkafé for voksne, til familieaktiviteter og formidling til barn. Sammen viser arrangementene noe av bredden og potensialet i folkebibliotekenes rolle. Forhåpentligvis kan de også gi inspirasjon.

Bibliotekene har gått inn i prosjektet med forskjellige utgangspunkt. De tilhører ulike lokalsamfunn, hvor interesser og behov kan variere. Ikke minst har de ulike forutsetninger når det gjelder ressurser og erfaring. Felles for alle er at de har prøvd ut arrangementer som de ikke har gjennomført tidligere.

Kompetanse

Etter ønske fra prosjektbibliotekene, har eksterne foredragsholdere delt sine kunnskaper om debattledelse, publikumsutvikling og innredning. Bakerst i heftet finner du korte oppsummeringer av disse bidragene.

Prosjektbibliotekene har styrket hverandre gjennom erfaringsutveksling på felles samlinger og hospitering på arrangementer.

Evalueringen av prosjektet bekrefter at: Vi lærer mest av å gjøre selv, gjerne i samarbeid med andre.

Buskerud fylkesbibliotek legger vekt på kompetansebygging i praksisfellesskap, og ønsker velkommen flere arrangementer på tvers av kommunegrensene og institusjoner i årene framover. Vi takker for støtten fra Nasjonalbiblioteket, som har gjort dette prosjektet mulig.

Drammen bibliotek har 29 ansatte, og består av hovedbiblioteket på Papirbredden og bydelsbiblioteket på Fjell. Det er en del av Drammensbiblioteket, sammen med HBV-biblioteket og Buskerud fylkesbibliotek.

Arrangement 1

Familiesøndager

Mål: Lage et tilbud til hele familien på søndager, som inviterer til opplevelser, læring, lek og kreativitet. I prosjektperioden skulle det prøves ut to ganger, med utgangspunkt i sjakk og Lego.

Søndag 25. januar kl. 12:30

Sjakk søndag!

Hovedscenen i 2. etasje

Er du den neste Magnus Carlsen?

Kom med på en morsom og lærerik sjakkdag for hele familien.

Sjakkspert Hans Richard Thjonnevold hjelper deg i gang med spillet og gir deg tips og triks. Du får også alle morsomme fakta fra hele sjakkhistorien.

Du får selvfølgelig også prøve å spille selv.

Ta gjerne med eget sjakksett hvis du har.

Sjakk søndag | Legosøndag

- Familiearrangement
- 2 timer søndag formiddag
- Del av serie
- 170 besøkende totalt
- 2 ansatte på hvert arrangement
  - 14 arbeidstimer totalt
- Kostnader: kr 20.000
- Gratis inngang

Samarbeid

Sjakk søndagen ble arrangert i samarbeid med Drammen Sjakklubb. To frivillige fra sjakklubben organiserte aktivitetene, mens to ansatte fra biblioteket sto for praktisk tilrettelegging, filmvisning og rydding. Biblioteket fikk rabatter på innkjøp av utstyr via sjakklubben.

Til Legosøndag fikk biblioteket låne kasser med Lego av Lego Norge.

Bibliotekets vurdering

- Sjakk søndagen var en suksess på alle måter.

- Legodagen var også vellykket, men vi erfarte at det er lurt å lage flere små hauger med Lego, slik at flere kan bygge samtidig.

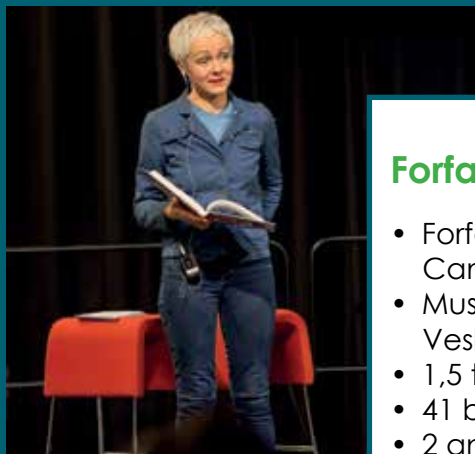
8 kasser Lego på gulvet.

Lenke til video: <https://vimeo.com/dbib/videos>

Arrangement 2

Litterært skråblikk på Drammen

Mål: Vise fram bredden i det lokale forfattermiljøet. Arrangementet skulle være en del av programmet for Triztan Vindtorn-festivalen.

Mona Høving leser fra antologien Bruer. Foto: Tom Atle Bordevik

Forfattermøter

- Forfattere: Mona Høving og Camilla Otterlei
- Musikkinnslag: Veslemøy Solberg/Sven Ohrvik
- 1,5 timer torsdag kveld
- 41 besøkende
- 2 ansatte på arrangementet - 8 arbeidstimer totalt
- Kostnader: kr 30.000
- Gratis servering av kaffe og konfekt
- Gratis inngang

Samarbeid

Biblioteket samarbeidet med to av redaktørene bak den lokale antologien Bruer. De hadde ansvar for planlegging og gjennomføring.

Bibliotekets vurdering

- Vi var veldig fornøyde med gjennomføringen av arrangementet. Det fungerte fint å sette bort planlegging av innhold.
- Resultatet ble en intim, litterær salong med opplesning og musikk.

Sang ved artist og forfatter Veslemøy Solberg. Foto: Tom Atle Bordevik

Hemsedal bibliotek har fire ansatte og ligger i sentrum av Hemsedal, ved siden av barne- og ungdomsskolen og Trøimshallen.

Arrangement 1

Skumringskonsert - Nordisk bibliotekveke

Mål: Aktivisere barn og ungdom med utgangspunkt i temaet Troll og Norden. Det var også et mål å samarbeide med andre for å nå bredere ut.

Bakgrunn: Biblioteket har i flere år markert Nordisk bibliotekuke for skoleelever om formiddagen.

Konsert med høytlesning

- Arrangement for barn/ungdom
- 1 time mandag kveld
- 20 besøkende
- 1 ansatt på arrangementet
- 7 arbeidstimer totalt
- Kostnader: kr 250
- Gratis servering av kaffe og sjokolade
- Gratis inngang

Foreningen Norden tilbyr gratis postkort og annet materiell.

Samarbeid

Et samarbeid mellom biblioteket og Hemsedal musikk- og kulturskole. Biblioteket fant tekster som passet til tematikken, mens musikk- og kulturskolen valgte musikk og utøvere, og øvde inn programmet sammen med elevene. Foreldre bidro med sjauing.

Bibliotekets vurdering

- Vi tror at vi nådde fram til de målgruppene som var aktuelle.
- Samarbeid med andre kommunale avdelinger er en fin måte å gjøre biblioteket kjent på, og øke kunnskapen om biblioteket hos politikere, ledere og ansatte i kommunen.
- Litt avhengig av hva som er årets tema for Nordisk bibliotekuke, kan et kveldsarrangement i samarbeid med musikk- og kulturskolen bli en fast programpost hver høst.

Arrangement 2

Pelsdyrnæringa i Hallingdal

Mål: Invitere til et debattmøte om pelsdyroppdrett i Hallingdal der flere stemmer får komme til orde.

Bakgrunn: Pelsdyroppdrett har vært en svært viktig næringsvei i Hallingdal, men har de siste årene fått mye kritikk i media. I Hemsedal har de to gjenværende pelsdyr-fermerne forsøkt å imøtegå kritikken.

Sigbjørn Kirkebøen driver oppdrett av sølvrev.

Foredrag

- Foredragsholder: Sigbjørn Kirkebøen
- 2 timer mandag kveld
- 30 besøkende
- 1 ansatt på arrangementet
- 8 arbeidstimer totalt
- Kostnader: bevertning og fordragsholder
- Gratis servering av kaffe og kake
- Gratis inngang

Samarbeid

Biblioteket møtte Hemsedal historielag for å planlegge et debattmøte om pelsdyrnæringa i Hallingdal. Da det ble vanskelig å få tak i debattanter, valgte historielaget å heller satse på et foredrag om pelsdyrnæringens rolle i Hallingdal tidlig på 1900-tallet.

Bibliotekets vurdering

- I små kommuner er samarbeid med lag og organisasjoner svært nyttig. Kontaktnettet blir større, arbeid og utgifter kan deles på flere, og ulike grupper får et eierskap til arrangementet.
- Det er utfordrende å ta i bruk teknisk utstyr som er lånt. Vi har nå bestilt lerret og projektor for fast montering.

Hole bibliotek har fire ansatte og holder til i samme bygg som Frivilligsentralen og Vik formingsbarnehage.

Arrangement 1

Fra valp til voksen hund

Mål: Nå ut til folk flest, også de som bruker biblioteket sjelden.

HOLE BIBLIOTEK

Fra valp til voksen hund
Generell dressur av hunden

Hør Vibeke Skaar, en erfaren hundetrener og en av landets fremste fuglehundeksperter.

Torsdag 29. januar.
Kom kl 18.00
Velkommen!

FUGLEHUNDE

Foredrag

- Foredragsholder: Vibeke Skar
- 2 timer torsdag kveld
- 35 besøkende
- 2 ansatte på arrangementet
- 15 arbeidstimer totalt
- Kostnader: kr 4.700
- Salg av kaffe og boller
- Gratis inngang

Bibliotekets vurdering

- Lokalet var i minste laget, og det ble litt stress å finne nok stoler. Litt for få boller var det også. Dette må vi kanskje ta høyde for når det er et åpent arrangement.
- Det var fint at oppslutningen ble så stor. Gøy å arrangere noe som engasjerer.

Vibeke Skar viste hvordan hun dresserer sine egne hunder.

Arrangement 2

Vekst for enhver pris

Mål: Arrangere en debatt om et lokalt aktuelt tema. Biblioteket ønsket å fokusere på utfordringer knyttet til vekst.

Bakgrunn: Den planlagte byggingen av ny E-16 og Ringeriksbanen forventes å skape en sterk befolkningsvekst i Hole kommune.

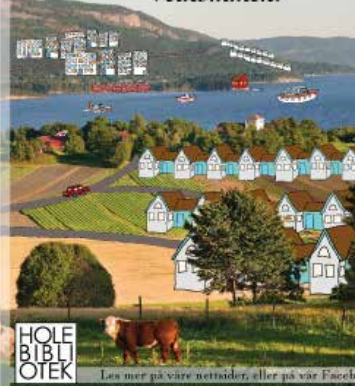
Vekst for enhver pris?

Holebygda spås en formidabel befolkningsvekst.

Skal vi være bygd eller by?

Hole bibliotek inviterer til åpen debatt. Hør hva po
næringslivfolk og representanter for friluftslivet
16. april kl. 18.00 i Kulturskolens lokaler på Kjelle

Velkommen!

Les mer på våre nettsider, eller på vår Facebook

Debatt

- 2 timer torsdag kveld
- 90 besøkende
- 3 ansatte på arrangementet
- 56 arbeidstimer totalt
- Kostnader: kr 10.000
- I panelet: Høyre, Senterpartiet, Ringerike Næringsforum, Friluftsrådernes Landsforbund, Transportøkonomisk institutt og Hole kommune
- Ordstyrer: Astrid Nordang
- Gratis servering av kaffe, te og boller
- Gratis inngang

Samarbeid

Biblioteket samarbeidet med kulturskolen om lokaler og teknisk utstyr.

Bibliotekets vurdering

- Vi erfarte at det kan være krevende å finne nye panel-deltakere når noen melder avbud kort tid i forveien.
- Lyden kunne vært bedre, og vi kunne med fordel hatt en lyd-ansvarlig på et så stort arrangement.
- Det ble et vellykket arrangement med gode bidrag fra panelet. Debattlederen kunne begrenset paneldeltakernes tidsbruk mer.

Mange fra salen deltok aktivt under spørsmålsrunden til slutt.

Kongsberg bibliotek har elleve ansatte. I august 2015 ble biblioteket en del av Krona kultur- og kunnskapscenter på Vestsida. Det ligger i 4. etasje, sammen med bibliotekene til HBV og fagskolen Tinius Olsen, Vitensenteret devoteket og Ungdomskontoret.

Arrangement 1 Kongsbergdebatten

Mål: Etablere Kongsbergdebatten ved å arrangere en debatt om lokal forsvarsindustri.

Kongsbergdebatten

**Kongsbergs forsvarsindustri -
fremmer fred eller bygger opp under krig?**

Paneldeltakere
Kristian Berntsen
Kongsberg
Gratis inngang

Debatt

- 2 timer onsdag kveld
- Del av et konsept
- 50 besøkende
- 1 ansatt på arrangementet - 20 arbeidstimer
- Kostnader: annonsering
- I panelet: Roar Tønnesen, Laila Gustavsen (AP), Ragnar Steinstad (Rødt), Julian Skar.
- Ordstyrer: Arne Johan Isaksen
- Gratis inngang

Samarbeid

Arrangementet var et samarbeid mellom Kongsberg bibliotek og forumet "Kongsbergdebatten", som består av tre politikere fra mindre partier. Biblioteket deltok i planleggingen og sto for det praktiske, mens forumet hadde ansvar for innholdet.

Bibliotekets vurdering

- Vi synes den første debatten var meget vellykket. Det var satt sammen et bra panel som belyste temaet fra flere sider. Publikumsframmøtet var vi også fornøyde med. Vi kommer nok til å fortsette dette samarbeidet.

Aktivt publikum under Kongsbergdebatten. Foto: Natalia C. Heinrich.

Arrangement 2

Kunnskap til lunsj

Mål:

- Vise hva som foregår av forskning og næringsliv i vårt lokalmiljø
- Fokusere på kunnskap knyttet til naturvitenskapelige temaer og forskning generelt
- Nå fram til ungdom for å stimulere til videre utdanning i realfag/naturvitenskap (satsingsområde i kommunen)

Bakgrunn: Kunnskap til lunsj ble opprinnelig utviklet i Drammensbiblioteket, som et samarbeid mellom bibliotekene og Høgskolen i Buskerud og Vestfold (HBV).

Foredrag

- 30 minutter én onsdag formiddag i måneden
- Gjennomsnittlig 50 besøkende
- 3 ansatte på arrangementet - 10 arbeidstimer totalt
- Kostnader: annonsering i lokal-avisa og kaffe/te
- Gratis inngang

Kunnskap til lunsj

LÆR DEG NOE NYTT
PÅ 30 MINUTTER

Hva skjer?
Historisk vær og klimautvikling

Seniorforsker ved meteorologiske institutt, Rasmus Benestad forteller om ulike værferenomener, globalt og regionalt sett i lys av klimaendringene. Foredragene holdes på engelsk.

Sted: Kongsberg bibliotek
Tid: 7. januar kl 12.00 og kl 13.00

ARRANGØRERE:

BUSKERUD Høgskolen Kongsberg

Se foredragene på Youtube:
www.youtube.com/channel/UCw4H_dxJrc2bucoioeIH7g

Samarbeid

Arrangementet er et samarbeid mellom Kongsberg bibliotek, Vitensenteret og HBV. Hittil har folkebiblioteket stått for lokaler og praktisk tilrettelegging, mens HBV og Vitensenteret har bidratt med å skaffe foredragsholdere. Partene blir samlokalisert fra august 2015.

Bibliotekets vurdering

- Kunnskap til lunsj har vært over all forventning vellykket. Foredragene har vært meget godt besøkt, spesielt de naturvitenskapelige som skoleklassene velger å komme på.

Biblioteket kontakter Kongsberg vgs, som kommer med hele klasser til foredragene.

Arrangement 3

Kunnskap til kvelds

Mål:

- Utvikle konseptet fra Kunnskap til lunsj
- Nå de som ikke kan komme om formiddagen
- Kombinere visning av et nettforedrag, gjerne av internasjonal karakter, med et kort foredrag av en lokal person som setter temaet inn i en nasjonal eller lokal kontekst, samt åpne for diskusjon

Kunnskap til kvelds

UTVID
HORIZONTEN DIN

ELEKTRONISK SIKKERHET

Hvilke elektroniske spor legger vi igjen etter oss, og hva angrep fra hackere? Hvilke sikkerhetstrusler må en be Gruppen daglig harskes med, og hvorfor er sikkerhet

Biblioteket viser nettforedrag av en hacker som belyser de sikkerhetsansvarlig Terje Vernholt orienterer fra Kongsber

Foredraget passer for de fleste og krever ingen særskille

Vi byr på kaffe, te og noe å bite i

Sted: Kongsberg bibliotek
Tid: 24.04.2014, kl. 19.00 – 20.00

ARRANGØRER: KONGSBERG KOMMUNE

Foredrag

- 1 time onsdag kveld
- En gang per halvår
- 5-10 besøkende
- 2 ansatte på arrangementet - 10 arbeidstimer totalt
- Kostnader: bevertning og annonsering
- Gratis servering av kaffe, te og kjeks
- Gratis inngang

Samarbeid

Biblioteket har samarbeidet med Buskerud fylkesbibliotek, som har bistått med innhold og teknisk tilrettelegging.

Bibliotekets vurdering

- Det har ikke vært like lett å få publikum til disse arrangementene som til Kunnskap til lunsj. Innholdet har vært meget bra, så vi må markedsføre arrangementene bedre.

Lier bibliotek har sju ansatte. De jobber på hovedbiblioteket i Lierbyen og på Tranby filial. Sylling har bibliotek i butikk-tilbud fra august 2015.

Arrangement 1

En kveld i Alf Prøysens ånd

Mål: Hedre og aktualisere Alf Prøysen, som ville fylt 100 år i 2014.

Bibliotekar Tove Christensen
ønsker velkommen.

Foredrag og konsert

- Foredragsholder: Terje Nordby
- Musiker: Steen Vidar Lund
- 2 timer tirsdag kveld
- 75 besøkende
- 2 ansatte på arrangementet
- 6 arbeidstimer totalt
- Kostnader: kr 10.000
- Gratis servering av bakst, kaffe og te
- Gratis inngang

Bibliotekets vurdering

- Det var positivt at så mange ville komme til arrangementet og være med på å hylle Prøysen, og gjennom foredraget få vite mer om livet hans.

Arrangementet bød på møter med kjente og ukjente, i tillegg til Prøysens liv og diktning.

Arrangement 2

Helbred deg selv

Mål: Satse på helse, et tema som mange er opptatt av. Gi publikum en spennende og lærerik kveld.

Lege Audun Myskja var en populær foredragsholder.

Foredrag

- Foredragsholder: Audun Myskja
- 2 timer onsdag kveld
- 82 besøkende
- 2 ansatte på arrangementet
- 6 arbeidstimer totalt
- Kostnader: kr 6.000
- Gratis servering av bakst, kaffe og te
- Gratis inngang

Bibliotekets vurdering

- Publikum ble engasjerte. De deltok på forskjellige øvelser og fikk anledning til å stille spørsmål.
- Det er viktig å bruke flere medier i markedsføring.

Biblioteket vil sette fokus på hva hver enkelt kan gjøre selv for å få en bedre helse.

Midt-Buskerud bibliotek består av bibliotekene i Modum (Vikersund og Åmot), Sigdal (Prestfoss og Eggedal) og Krødsherad (Krøderen), som via interkommunalt samarbeid er samlet under felles ledelse med sju ansatte.

2 arrangementer

Helseproblemer hos eldre, forebygging og behandling

Den jødiske reise

Mål for begge arrangementene: Øke besøket i biblioteket og tilby brukerne noe nytt.

Foredrag

- Foredragsholdere: Sigurd Wetterhus/Anne Sender
- 2 timer onsdag formiddag
- 52/54 besøkende
- 3 ansatte på hvert arrangement - 4 arbeidstimer per arrangement
- Salg av kaffe og kake
- Gratis inngang

Anne Sender fra Det mosaiske trossamfund fortalte om jødisk historie.

Samarbeid

Biblioteket samarbeidet med Folkeuniversitetet på Ringerike og Modum kulturhus. Biblioteket og kulturhuset valgte foredrag fra Folkeuniversitetets tilbud. Kulturhuset betalte arrangementet, som foregikk i bibliotekets lokaler.

Bibliotekets vurdering

- Folk setter pris på å kunne stille foredragsholderen spørsmål etter foredraget. Dette bør vi videreføre.
- Alle foredragsholdere må bruke mikrofon. Det samme gjelder de som stiller spørsmål fra salen.
- Vi skulle ha båret inn flere stoler i forkant av arrangementet.

Pensjonert overlege Sigurd Wetterhus snakket om helseproblemer hos eldre.

Nedre Eiker bibliotek har seks ansatte og ligger i sentrum av Mjøndalen.

Arrangement 1

Eikerdebatten - Kommunesammenslåing, hvor går Eiker?

- Mål:**
- Synliggjøre biblioteket som debattarena
  - Være først ute med en omfattende debatt om kommunereformen
  - Bygge merkevaren Eikerdebatten

Bakgrunn: Øvre Eiker bibliotek arrangerte den første Eikerdebatten i juni 2014, sammen med Drammens Tidende.

Odd Myklebust
fra Drammens
Tidende ledet
debatten.

Debatt

- 2 timer torsdag kveld
- 150 besøkende
- 5 ansatte på arrangementet - 30 arbeidstimer totalt
- Kostnader: kr 6.500
- I panelet: Fylkesmannen, to ordførere, en politiker, én fra grendeutvalget og en kommuneforsker
- Gratis servering av kaffe og boller
- Gratis inngang

Samarbeid

Arrangementet var et samarbeid med Øvre Eiker bibliotek og Drammens Tidende. Buskerud fylkesbibliotek streamet arrangementet.

Gjennomføring

Debatten åpnet med et innlegg fra hver paneldeltaker. Deretter ble det stilt spørsmål som førte til debatt i panelet. Så fulgte noen bibliotekrelaterte spørsmål til biblioteksjefene, før det ble åpnet for spørsmål og kommentarer fra publikum. Korte sluttinnlegg fra panelet avrundet debatten. Det var ingen pause underveis, men tid til sosialt samvær og samtaler før og etter debatten.

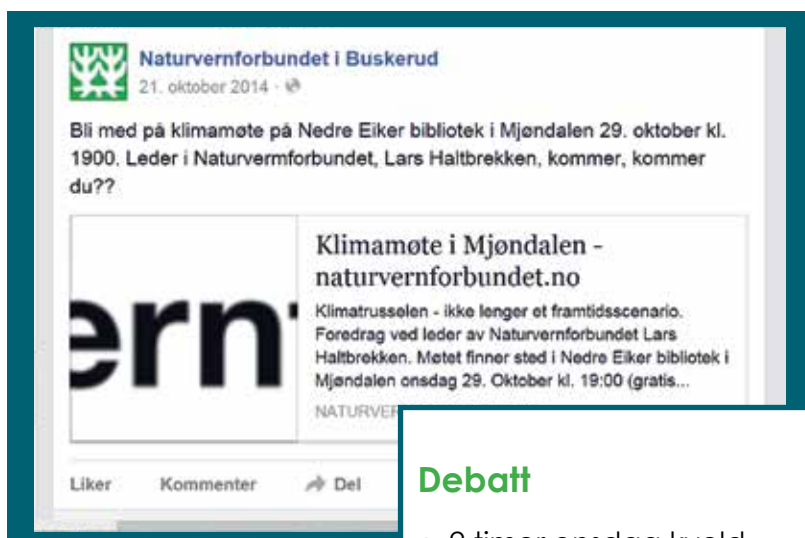
Bibliotekets vurdering

- Det var en nyttig erfaring å gjennomføre en debatt med mange deltakere.
- Vi lærte mye av planleggingsfasen. Det var utfordrende å velge paneldeltakere, spesielt fordi debatten skulle dekke to kommuner.
- Ordstyrerrollen var krevende ettersom mange ville ha ordet.
- Publikum hadde en høy gjennomsnittsalder. Vi må gjøre mer for å nå de yngre.
- Samarbeidet med Drammens Tidende ga mye forhåndsomtale og ekstra tyngde til arrangementet.

Arrangement 2

Klimatrussele: globale utfordringer

Mål: Synliggjøre biblioteket som debattarena, og sette klima- og miljøspørsmål på dagsorden.

Debatt

- 2 timer onsdag kveld
- 50 deltakere
- 1 ansatt på arrangementet
- 10 arbeidstimer totalt
- Kostnader: kr 4.500
- I panelet: Holger Schlaupz (Naturvernforbundet), Kjell Arild Dokken (Naturvernforbundet i Buskerud) og Siri Skøien (kommunalsjef).
- Møteleder: Pål Ødemark
- Gratis inngang

Samarbeid

Biblioteket samarbeidet med Folkeakademiet Nedre Eiker.

Gjennomføring

De tre paneldeltakerne hadde hvert sitt innlegg. Schlaupitz erstattet Las Haltbrekken med hovedforedraget "Klimatrusselen - ikke lenger et framtidsscenario", Skøien fortalte om kommunens miljøarbeid og utfordringer, og Dokken presenterte en lokal klimarapport med forslag til tiltak. Alle tre deltok i diskusjonen til slutt, med innspill fra publikum.

Bibliotekets vurdering

- Samtalen kunne blitt mer spisset dersom møtelederen i større grad hadde utfordret paneldeltakerne og publikum. Arrangementet ble mer som en rekke opplysende foredrag med noe diskusjon.
- Noen av foredragsholderne brukte mer tid enn de hadde fått tildelt. Dermed ble det for kort tid til innspill fra salen til slutt.
- Strategisk markedsføring mot utvalgte målgrupper bidro til at vi nådde bredere ut enn vi vanligvis gjør.

Arrangement 3

Språkkafé

Mål:

- Legge til rette for samtaler der man kan øve seg på å snakke norsk
- Åpne for mer aktivitet og tilhørighet for nye og eksisterende brukere av biblioteket
- Skape en arena hvor det er lett å komme i kontakt med andre mennesker og kulturer

Bakgrunn: Drammen bibliotek har tilbudt språkkafé siden 2013. Bibliotekene i Nedre Eiker, Øvre Eiker og Kongsberg har startet opp et tilsvarende tilbud i løpet av prosjektperioden.

நூல்நிலயைத் தூக்க ஆதரவு

VIVA LA BIBLIOTHEQUE

تحيا المكتبات العامة

NIECH ŻYJE BIBLIOTEKA

БИБЛИОТЕКЕ - ДА

GIRTERATUS FAL

هەر بژی کتیبخانه

JA VOOR BIBLIOTHEEK

#JatilBibliotek

Språkkafé

- 2 timer tirsdag formiddag hver uke
- ca. 10 deltakere
- 4 ansatte på arrangementet
- Kostnader: kr 200 per gang
- Gratis servering av kaffe, te, frukt og kjeks
- Gratis arrangement

Samarbeid

Biblioteket inviterte klasser fra Læringscenteret, som kom sammen med lærer. Etter hvert kommer deltakere også på eget initiativ. .

Bibliotekets vurdering

- Etter fem måneders drift ønsker vi oss flere deltakere som kommer hit på eget initiativ. Det er vanskelig å nå de som er hjemmeværende.
- Deltakerne er blitt bedre kjent. Tryggheten i gruppa gjør det lettere å snakke norsk.
- Åpen samtale uten forhåndsbestemt tema fungerer fint. Deltakerne vil gjerne vite mer om hverandre og området vi bor i.

Ringerike bibliotek har tolv ansatte. De jobber på hovedbiblioteket i Hønefoss sentrum samt filialer på Nes i Ådal og Sokna. De har også ansvar for bibliotek-tjenester for Ringerike fengsel.

Arrangement 1

Bokreven

Mål:

- Prøve ut lesestund på et familievennlig tidspunkt
- Få flere barnefamilier til å besøke biblioteket
- Øke utlånet av barnebøker, samtidig som vi tilbyr barn i alderen 3-6 år mer enn utlån
- Oppdatere foreldre på nyere barnelitteratur
- Gi barna og foreldrene en positiv opplevelse, samt stimulere til leseglede og nysgjerrighet

Lesestund/eventyrstund

- Hver lørdag i oktober 2014, 20-30 minutter
- 111 deltakere totalt (64 barn/47 voksne)
- 1 ansatt på arrangementet - 12 arbeidstimer totalt
- Kostnader: egeninnsats
- Gratis arrangement

Biblioteket har laget en egen logo for arrangementet.

Samarbeid

Fire ansatte hospiterte hos Bokbamsen i Øvre Eiker bibliotek i forkant. Med nyttig lærdom og konkrete tips i bagasjen, laget de sitt eget konsept.

Bibliotekets vurdering

- Bokreven ble så vellykket at vi gjentok opplegget i februar 2015, uten endringer fra oktober. Da krevde det betydelig mindre arbeidstid. Vi ønsker også å ha tilbudet høsten 2015.

- Vi mener Bokreven har hatt stor effekt på utlån og omdømme.

- Konseptet ble utvidet med Bokrevens egen julekalender og en egen utstilling med boktips for målgruppa.

- Det er tidkrevende å skanne og tilrettelegge for formidling av bildebøker, men Bokreven-oppleggene kan gjenbrukes ved besøk av barnehagegrupper.

- Vi ser at den mest effektive formen for markedsføring er personlig invitasjon til lånere som besøker biblioteket.

- Å ha flere arrangementer innenfor det samme konseptet skaper gjenkjennelse blant publikum og gir god bruk av personalets arbeidstid.

Bibliotekar Aase Bekkeheien med Bokreven og barn.

Arrangement 2

Kunnskap til lunsj

Mål: Gi publikum et lite innblikk i noe av den spennende forskningen som foregår i distriktet.

Bakgrunn: Kunnskap til lunsj ble opprinnelig utviklet i Drammensbiblioteket, som et samarbeid mellom bibliotekene og Høgskolen i Buskerud og Vestfold (HBV).

Høgskolelektor og jurist Ingunn Alvik holdt foredraget "Har jeg krav på erstatning? Rettigheter etter en skade eller ulykke".

Foredrag

- 30 minutter én onsdag formiddag i måneden (januar-mars)
- 45 besøkende
- 2-3 ansatte på arrangementet - 5-6 arbeidstimer totalt
- Kostnader: kr 300
- Gratis servering av kaffe og te
- Salg av boller
- Gratis inngang

Samarbeid

Biblioteket har samarbeidet med Høgskolen i Buskerud og Vestfold, studiested Ringerike. Ansatte hospiterte i Drammensbiblioteket i forkant.

Bibliotekets vurdering

- Vi er svært tilfredse med samarbeidet med HBV! Interessante foredrag ved dyktige fagpersoner. Vi har fått gode tilbakemeldinger fra publikum.
- Det første foredraget hadde dårlig frammøte. De to neste ble en publikumssuksess, etter at vi sendte invitasjon til vgs. Tilbudet ble tatt i mot med åpne armer av lærere og elever.

Høgskolelektor Pia Gulbrandsøy holdt foredraget "Kreativ? Jeg? Hvordan overkomme kreativetsbarrierer".

Øvre Eiker bibliotek har tolv ansatte. Hovedbiblioteket ligger i rådhuset i Hokksund, nær ungdomsskole, voksenopplæring, frivillig-sentral og NAV. Biblioteket har filialer i Skotselv og på Fiskum.

Arrangement 1

Tussmørk torsdag

Mål: Bli en lokal arena for musikere og publikum.

Bakgrunn: Kommunen har få konsertscener, men mange musikere som gjerne vil spille lokalt.

Bibliotekarene Åsa Ringborg og Lene Velle samt Bokbamse Rannveig Nymoen utgjør halve Restless/Bibliobandet.

Konsserter

- 3 timer første torsdag i måneden (oktober-mars)
- Serie på 6 konserter
- Gjennomsnittlig 60 besøkende
- 3 ansatte på arrangementet
- Kostnader: kr 34.218 (honorar, blomster og beverning)
- Inntekter: kr 48.770 (inngangspenger og bar)

Samarbeid

Når konsertserien arrangeres på nytt neste vinter, vil biblioteket få bistand fra en ansatt i kommunens kulturseksjon.

Bibliotekets vurdering

- Vi har sett hvor viktig det er å utvikle en tydelig profil på arrangementet.
- Vi har blitt mer profesjonelle oppdragsgivere, både når det gjelder å ta imot musikere, legge til rette for dem under konserten, og utbetale honorar. Vi har blant annet sett at vi bør tilby et rom backstage, hvor det serveres drikke og snacks. Dette har overføringsverdi til andre arrangementer vi har.

Biblioteket fikk skjenkebevilling for arrangementene.

Arrangement 2

Eikerdebatten - Kunst i det offentlige rom

Mål: Sette dagsaktuelle tema under debatt i et folkemøte. Skape engasjement og fremme ulike perspektiver, meninger og spørsmål. Folkeopplysning!

Bakgrunn: Temaet ble valgt etter et avisoppslag om Morten Viskums forslag til kunstverk i en rundkjøring.

Debatt

- 2 timer tirsdag kveld
- 140 besøkende
- 3 ansatte på arrangementet
- Kostnader: kr 2.000 (bevertning)
- I panelet: Ordfører i Øvre Eiker kommune, KORO, Vegvesenet, Morten Viskum (kunstner), berørte Eikværinger "for" og "imot"
- Debattleder: Odd Myklebust, DT
- Gratis servering av boller/kaffe
- Gratis inngang

Samarbeid

Biblioteket samarbeidet med Drammens Tidende. Kommunens kultursjef var også involvert.

Bibliotekets vurdering

- Vi hadde ikke avklart streaming godt nok.

- Samarbeid med Drammens Tidende skaper engasjement og bidrar til høyt besøkstall, blant annet gjennom annonser og spalteplass. Men mye ansvar har hvilt på én person i avisen. Vi må også kunne arrangere folkemøter uten DT, for eksempel ved å samarbeide med Nedre Eiker bibliotek.

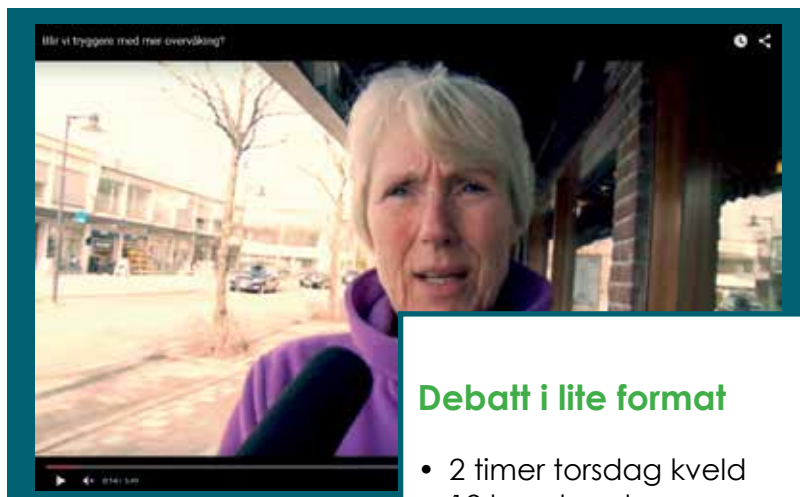

"En spade for en spade" - første kunstverk i prosjektet Kunst omkring i ring.

Arrangement 3

Blir vi tryggere med mer overvåking?

Mål: Lage en debatt om et samfunnsaktuelt tema, som ikke nødvendigvis skulle være et folkemøte. Vi ville invitere både lokale og nasjonale eksperter på området.

Biblioteket laget en intro-film i forkant av debatten.

Debatt i lite format

- 2 timer torsdag kveld
- 12 besøkende
- 2 ansatte på arrangementet
- Kostnader: kr 4.000 (video til markedsføring)
- I panelet: Anders Werp (H), Ketil Lund, Stig Rønneberg (lensmann)
- Ordstyrer: Knut Bråthen fra Bygdeposten
- Salg av kaffe, mineralvann og snacks
- Inntekter: kr 100

Bibliotekets vurdering

- Innenfor ordinær drift kan vi ikke forsvare å bruke så mye ressurser med kun tolv besøkende. Men det var utrolig tilfredsstillende å få forsøke seg gjennom prosjektet. Målet var å gjennomføre arrangementet, ikke å få mange besøkende.

- Lærdommen må være at det er de lokale spørsmålene som trekker folk. Målgruppen for denne typen arrangementer er ikke primært "folk flest", men politikere samt fag- og yrkesrelaterede grupper.

Ketil Lund (til venstre) er en av landets fremste eksperter på overvåking.

Arrangement 4

Løvelørdag

Mål:

- Etablere et fast arrangement hver lørdag
- Heve kompetansen hos de ansatte på aktiv formidling til barn
- Sette biblioteket på kartet for det lokale næringslivet ved å trekke folk til Hokksund sentrum på lørdager

Formidling til barn

- 30-90 minutter hver lørdag formiddag
- 30 besøkende i gjennomsnitt
- 1 ansatt på arrangementet
- 2 arbeidstimer totalt
- Gratis inngang

Løvelørdag har et eget profilbilde.

Bibliotekets vurdering

- Markedsføring til barnehagene er veldig viktig. Denne våren ble ikke informasjon sendt, og vi har sett markant nedgang i antall besøk.

- Ni ansatte har byttet på å ha ansvar for arrangementet.

Bokbamsen har veiledet den enkelte både i formidling og det tekniske, som skanning av bøker. Det at vi kunne bruke egne krefter til kompetanseheving, var med på å forankre prosjektet i personalet.

Hver Løvelørdag blir presentert på Facebook med bilde av en bok som skal formidles og formidlerens navn.

Foredrag og workshop med Mette Milling, 9. oktober 2014

Innredningsprosessen bør skje i følgende rekkefølge

1. Helikopterblikk

Sett mål for biblioteket (læring, inspirasjon etc).
Kartlegg lokalsamfunn og behov.

2. Se på rommet

Fordel aktiviteter på ulike soner (det skapende rommet, møterommet, inspirasjonsrommet, læringsrommet og fordypningsrommet).

3. Møbler og inventar

Velg stil, farger, mønstre og volum.
Tenk eksponering av det biblioteket tilbyr (media, tjenester og opplevelser).

Interiørarkitekt Mette Milling holdt foredrag og verksted.

God innredning starter ikke med "det du vil ha"

For eksempel designermøbler, bestemte løsninger, "riktig stil", produkter, mote eller ting.

Den riktige innredningen starter med "Hva vil vi?"

Funksjon

Hva skal vi kunne gjøre? (leke, lese, spise, være på nett etc)

Stemning

Hva skal vi oppleve? (lys, varme, åpenhet, energi etc)

Valg av stemning avgjør hvilke stiluttrykk du kan velge mellom, hvordan innredningen skal se ut.

Lag flere forslag samtidig

Det gir noe å sammenligne med og velge/velge bort.

Persepsjon

Hvordan sanser vi verden rundt oss?

Ta bilder av det du ser i ulike posisjoner i rommet. Prøv hvordan du opplever ulik møblering og plassering av møblene.

Undersøk avstand, volum, høyder og lengder.

Overdriv kontraster

Det skal være en tydelig forskjell på høyt/lavt, lyst/mørkt, vannrett/loddrett, varmt/kaldt, fylt/tomt, massivt/luftig, møblerte områder/åpne plasser.

Kurs i debattledelse ved Geir Arne Bore, 17. februar 2015

1. Forberedelser

- Interessant og viktig tema for målgruppen
- Interessante debattdeltakere for målgruppen
- Forberedt struktur – for eksempel 3 deler
- Be gjerne om innspill til spørsmål
- Avklare forventninger hos arrangør og deltakere

2. Gjennomføring

- Vennlig og myndig, blant annet når det gripes inn i svar
- Relevans skal prege taletid
- Lede debatten, men ikke prege den
- Alltid være tilhørernes aktør
- Holde tiden. Avrunde og starte hver seksjon

3. Intervjuteknikk

Planlagte spørsmål

- Start med det viktigste spørsmålet
- Still spørsmål som er spørsmål, og ikke to om gangen
- Åpne spørsmål
- Ikke ladede spørsmål

Fleksible spørsmål

- Høre nøye på hva som blir sagt. Følge opp det som er interessant
- Ha hyllevarspørsmål klart: Hva mener du med «et sitat»? Hvordan vil du gjøre det rent konkret? Hva slags eksempel har du? Hva skjedde?

Foredrag om publikumsutvikling ved Kristin Danielsen, 17. februar 2015

Hva er publikumsutvikling?

- En aktivitet som skal møte behovene til eksisterende og potensielle målgrupper, og som skal hjelpe kunst- og kulturorganisasjoner med å utvikle sine relasjoner til ulike målgrupper
- Fokuserer også på å finne målgrupper utenom main stream, for eksempel publikummere som er "nye" eller fra sosialt ekskluderte grupper
- Reflekterer dessuten relasjoner som utvikles i et langtidsperspektiv
- Benytter en rekke markedsføringsverktøy, som undersøkelser, publisitet og kundebehandling
- Plasserer publikum i sentrum for alt organisasjonen gjør. Utfordringen kan være å fokusere på det rette
- Stiller spørsmål som
  - Hvordan tenker vi?
  - Hvilken adferd har vi?
  - Hvordan påvirker dette vårt konsum?

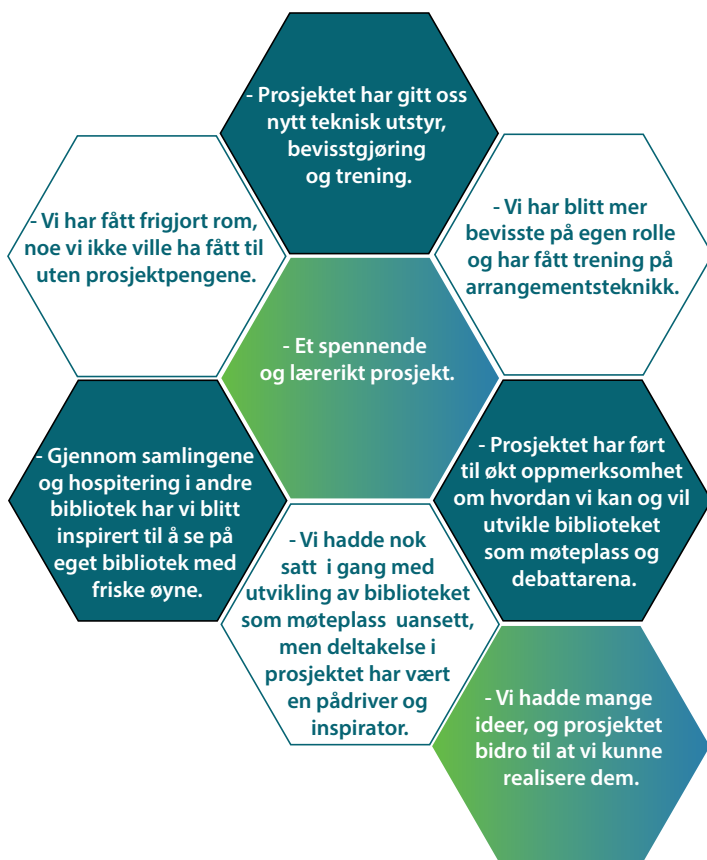
Hva kjennetegner publikum idag?

- Ikke lenger passiv mottaker
- Vil være med og skape
- Ser på seg selv som kreativ
- Vil dele opplevelsen og kunnskapen med sine venner
- Vil påvirke, mene noe om, teste, individualisere produktet
- Vil ha produkter skreddersydd til seg selv eller på sin måte
- Fra konsument til prosumert

Evaluering av prosjektet

I hvilke grad har prosjektet bidratt til å utvikle ditt bibliotek som møteplass?

Bibliotekene er samstemte i at prosjektet har bidratt til å styrke dem i rollen som møteplass. Her er noen av kommentarene som kom i evalueringen:

Sjekkliste - eksempel fra Øvre Eiker bibliotek

Arrangement på 1-2-3 : Sjekkliste

Arrangement med: .....

Følgende er på plass og avklart én uke i forkant:

- Det står i vaktplan hvem som skal jobbe under arrangementet (interne og eksterne)
- Mobilnr. til ekstern kontaktperson:.....
- Forfatter/foredragsholder/artist/trupp/deltaker (heretter kalt gjest) har fått opplysning om kontaktperson (den som vil være til stede under selve arrangementet og står som ansvarlig i arrangementskalenderen).
- Om bestillingen går via Forfattersentrum eller ikke.
- Hvis det er et arrangement hvor ingen fra biblioteket er til stede (f. eks. årsmøter osv.), skal det være en ansvarlig i gruppa, som har fått en kontaktperson i biblioteket. Kontaktpersonen avklarer at de kjenner til låserutiner og har tilgang til nøkkelkort med pin-kode.

Husk:

- Ved salg av billetter – merk at arrangement i samarbeid med Folkeakademiet o.l. skal slås inn på «Salg for andre» mens våre egne arrangement skal slås inn på «Arrangement».
- Ved salg i bar: Husk å legge mineralvann, øl og hvitvin i kjøleskapet dagen før.

I forkant:

- Den som står som ansvarlig i arrangementskalender skal ta kontakt med gjesten:
- Send en e-post med påminnelse en uke i forkant. Lage avtale om når vedkommende kommer, om det er noe han eller hun trenger av utstyr (pc, lerret el.lig.)
- Sørg for å ha mobilnr. til gjest ..... Gi gjesten ditt nr.
- HUSK: Gave (blomst, vin eller sjokolade) som skal overrekkes ved avslutning.
- Gjør sceneområdet klart før gjesten kommer. Ha ekstra stoler på plass i tilfelle mange publikummere.
- Samarbeid med andre organisasjoner/institusjoner? Husk å sette opp evt. roll-up el.lig.
- Ved barnarrangement: Fint med filleryer foran scenen. De ligger under arrangementsutstyret på lageret.
- Rigg lydanlegget klart – sjekk at lyden virker som den skal.
- Oppdatere PC og sjekke den dagen før.

- Ha alltid ekstra batterier klare! Det skal ligge ekstra batterier i skuffen på kjøkkenet. **Sjekk selv at de ligger der.** Hvis ikke må det kjøpes inn.
- Sett opp skilt i skrankeområdet med beskjed om at vi har mindre betjent pga. arrangement. Skilt ligger i skapet ved skranken. Særlig viktig hvis det er lite personal og tendens til kø.
- Ved salg i bar: Sette opp Bibliotekbaren, ha klart skilt med priser, glass og snacks.
- Møt gjesten når han eller hun kommer.
- Ha «backstagerommet» klart med kaffe, te og mineralvann. La gjesten henge av seg jakke osv. der inne.
- Avklar med gjesten hvor nær/hvordan stoler skal plasseres (særlig barnearrangement).
- Avklar med gjesten at du skal ønske velkommen og introdusere vedkommende.

Under arrangementet:

- Gjesten skal ALLTID bruker mikrofon/mygg, av hensyn til publikum. Det finnes unntak, f eks ved svært små og smale arrangement.
- Ønsk velkommen og introduser gjesten! Viktig at vi «eier» arrangementet. Ved samarbeid: Husk å navngi samarbeidspartner..
- Takk av gjesten etterpå og minn publikum på neste arrangement i biblioteket.

I etterkant:

- Husk å skru av scenelyset.
- Rydd stoler og bord på plass.
- Rydd lydanlegget på plass.
- Fjør inn antall publikum i aktivitetskalenderen på O:
- Gjør opp kassa. Legg pengene på fast sted og la skuffen til kassa stå åpen.
- Takkekultur: Sende en e-post til foredragsholder med takk for innsatsen og evt. avklaring ang. betaling/refusjoner.

Produsert av:

Buskerud fylkesbibliotek
Grønland 58
3045 DRAMMEN

I redaksjonen:

Camilla Sørbye
Anette Vatnebryn

August 2015